

Att aldrig ge upp!

Rosita Svensson, sekreterare Tandvårdsskadeförbundet i Kalmar län

04:00 | 2019-08-24

Debatt

Att aldrig ge upp! Det var det svar som en skolflicka gav vid en radiointervju, då hon fick frågan ”vad är viktigast för att du ska lyckas när du spelar fotboll?” Jag fastnade för de orden, de är värda att minnas i många sammanhang. För Tandvårdsskadeförbundet i Kalmar län, känns de alltid lika angelägna. Som sekreterare minns jag gärna höjdpunkter och framgångar i Tf:s arbete, men efter mer än 40 år finns fortfarande behov av förbättringar inom svensk tandvård.

2003 kom Dentalmaterialutredningen – vård och bemötande, den överlämnades den 3 juni till socialminister Lars Engqvist. ”Amalgam kan orsaka sjukdomar, det slår en enig utredning fast och utredningen vill därför att regering och riksdag skyndar på för att få bort det kvicksilverhaltiga amalgamet ur tandvården. Tandvårdsskadeförbundets representant i utredningen, tandläkare Christer Malmström, ser detta som ett kolossalt steg framåt.”

Den 1 juni 2009, en stor dag! ”Tandvårdsskadeförbundet har kämpat sedan 1978 för att upplysa om amalgamets hälsorisker och för att hjälpa människor som blivit sjuka av sitt amalgam. Från och med måndag den 1 juni, är amalgam förbjudet som tandlagningsmaterial i vårt land. Det känns som en seger, men det finns fortfarande ett stort arbete kvar, när det gäller amalgam/kvicksilverproblemet. Cirka 30-40 ton kvicksilver finns i svenskarnas munnar. Borttagning av amalgam måste ske med kunskaper, rätt teknik och rätt utrustning. Vi hoppas att förbudet mot amalgam kommer att innebära ett nytänkande hos de tandläkare, läkare och sjukvårdspolitiker som tidigare inte erkänt amalgamets hälsorisker.”

Trots framgångarna med Dentalmaterialutredningen och amalgamförbudet, kan man fortfarande hitta skrämmande tidningsrubriker som, ”Anette blev utskrattad av läkaren – rotfyllningen gjorde henne sjuk”! Patienten har upplevt en omskakande rotfyllningshistoria som innebar att hon blev tvungen att söka akutmottagning på sjukhus. Men där uppstod problemet ”bristen på samarbete mellan läkare och tandläkare”. Lyckligtvis fick Anette korrekt vård så småningom, tanden drogs ut, men det krävde 4 månaders lidande! Troligtvis hade det varit enklare och gått fortare om tandläkare och läkare hade samverkat för att lösa Anettes problem?

Tandvårdsskadeförbundet ser dagligen hälsoproblem som är knutna till munhålan. Det kan handla om bakterier i rotfyllda tänder eller om spänningar mellan olika metalliska tandlagningsmaterial som orsakar mycket lidande.

Men även höga kostnader för tandvården gör att alla inte har råd att få karies åtgärdat eller tandproteser om tänder saknas.

Tandvårdsskadeförbundet i Kalmar län anser att tandvården ska ingå i den ordinarie hälso- och sjukvården, därmed skulle steget till samarbete mellan tandläkare och läkare förenklas. Dessutom skulle sjukvårdens högkostnadsskydd då även gälla tandvård.

Munnen hör till kroppen! Vi ger aldrig upp!

Tandvårdsskadeförbundet i Kalmar län